GOTICO-ANTIQUA, PROTO-ROMAN, HYBRID.
15TH CENTURY TYPES BETWEEN GOTHIC AND ROMAN
ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE

SPIRA PROTO-ROMAN 110R
JOHANNES & VINDELINUS DE SPIRA
VENICE 1469

E

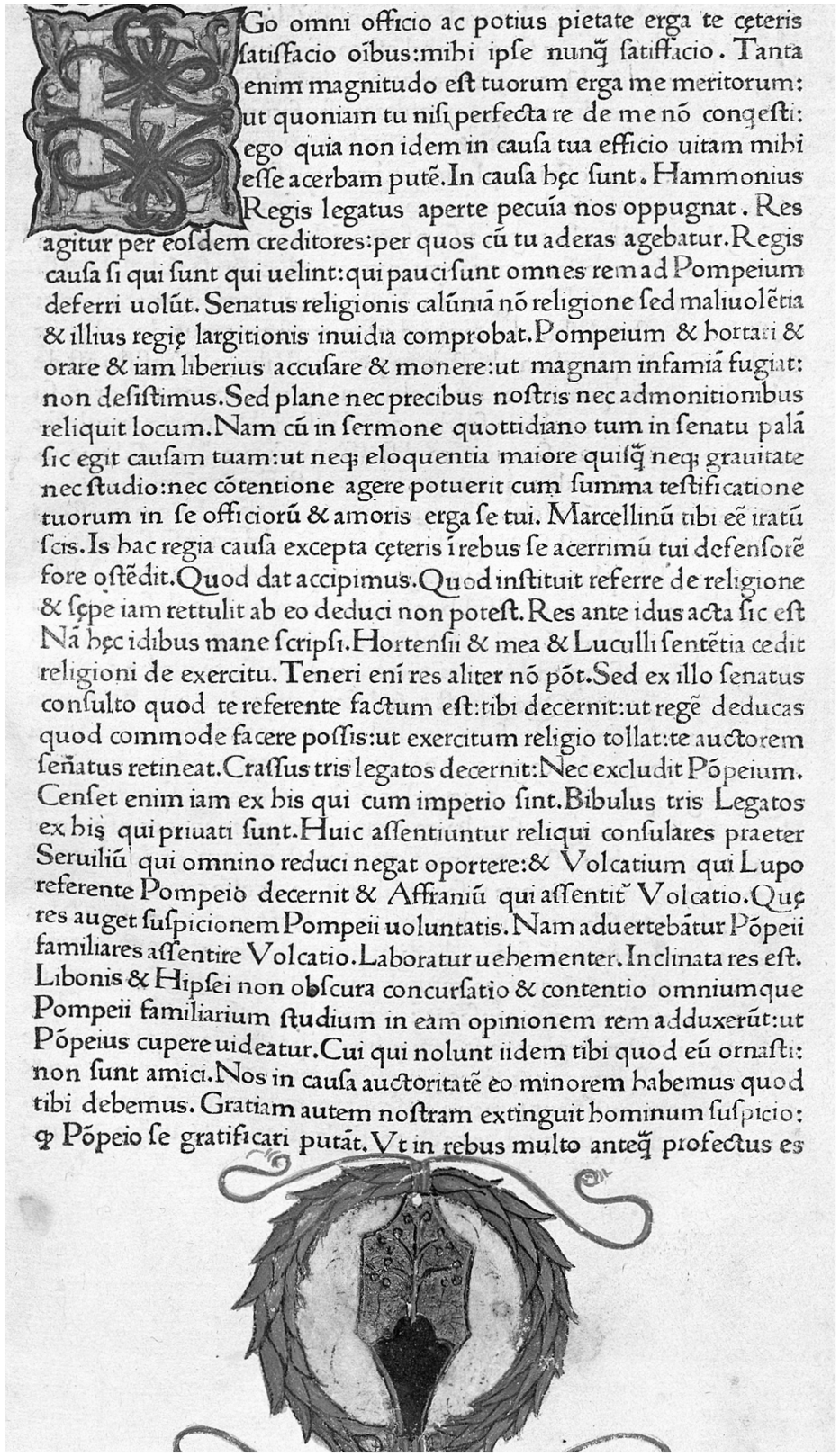

Go omni officio ac potius pietate erga te ceteris
ſatiſfacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ ſatiſfacio. Tanta
enim magnitudo eſt tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de me nõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
eſſe acerbam putẽ.In cauſa hęc ſunt. Hammonius
Regis legatus aperte pecuĩa nos oppugnat. Res
agitur per eoſdem creditores:per quos cũ tu aderas agebatur.Regis
cauſa ſi qui ſunt qui uelint:qui pauci ſunt omnes rem ad Pompeium
deferri uolũt. Senatus religionis calũniã nõ religione ſed maliuolẽtia
& illius regię largitionis inuidia comprobat.Pompeium & hortari &
orare & iam liberius accuſare & monere:ut magnam infamiã fugiat:
non deſiſtimus.Sed plane nec precibus noſtris nec admonitionibus
reliquit locum.Nam cũ in ſermone quottidiano tum in ſenatu palã
ſic egit cauſam tuam:ut neq; eloquentia maiore quiſq̃ neq; grauitate
nec ſtudio:nec cõtentione agere potuerit cum ſumma teſtificatione
tuorum in ſe officiorũ & amoris erga ſe tui. Marcellinũ tibi eẽ iratũ
ſcis.Is hac regia cauſa excepta cęteris ĩ rebus ſe acerrimũ tui defenſorẽ
fore oſtẽdit.Quod dat accipimus.Quod inſtituit referre de religione
& ſępe iam rettulit ab eo deduci non poteſt.Res ante idus acta ſic eſt
Nã hęc idibus mane ſcripſi.Hortenſii & mea & Luculli ſentẽtia cedit
religioni de exercitu.Teneri enĩ res aliter nõ põt.Sed ex illo ſenatus
conſulto quod te referente factum eſt:tibi decernit:ut regẽ deducas
quod commode facere poſſis:ut exercitum religio tollat:te auctorem
ſenatus retineat.Craſſus tris legatos decernit:Nec excludit Põpeium.
Cenſet enim iam ex his qui cum imperio ſint.Bibulus tris Legatos
ex hiş qui priuati ſunt.Huic aſſentiuntur reliqui conſulares praeter
Seruiliũ qui omnino reduci negat oportere:& Volcatium qui Lupo
referente Pompeio decernit & Affraniũ qui aſſentit̃ Volcatio.Que
res auget ſuſpicionem Pompeii uoluntatis.Nam aduertebãtur Põpeii
familiares aſſentire Volcatio.Laboratur uehementer.Inclinata res eſt.
Libonis & Hipſei non obſcura concurſatio & contentio omniumque
Pompeii familiarium ſtudium in eam opinionem rem adduxerũt:ut
Põpeius cupere uideatur.Cui qui nolunt iidem tibi quod eũ ornaſti:
non ſunt amici.Nos in cauſa auctoritatẽ eo minorem habemus quod
tibi debemus. Gratiam autem noſtram extinguit hominum ſuſpicio:
q̃ Põpeio ſe gratificari putãt.Vt in rebus multo anteq̃ profectus es

Go omni officio ac potius pietate erga te ceteris
ſatiſfacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ fatiſfacio . Tanta
enim magnitudo est tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de menõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
eſſe acerbam putẽ.In cauſa hęc ſunt . Hammonius
Regis legatus aperte pecuĩa nos oppugnat . Res
agitur per eoſdem creditores:per quos cũ tu aderas agebatur.Regis
cauſa ſi qui ſunt qui uelint:qui pauciſunt omnes remad Pompeium
deferri uolũt.Senatus religionis calũniã nõ religione sed maliuolẽtia
& illius regię largitionis inuidia comprobat.Pompeium & hortati &
orare & iam liberius accusare & monere:ut magnam infamiã fugiat:
non deſiſtimus.Sed plane nec precibus nostris nec admonitionibus
rreliquit locum.Nam cu in ſermone quotidiano tum in senatu palã
ſic egit causam tuam:ut neq; eloquentia maiore quisq̃ neq; gratuitate
nec studio:nec cõtentione agere potuerit cum summa testificatione
tuorum in se officioru & amoris erga ſe tui. Marcellinũ tibi eẽ iratũ
scis.Is hac regia causa excepta cęteris ĩ rebus se acerrimũ tui defensorẽ
fore ostẽdit.Quod dat accipimus.Quod Instituit referre de religione
& sępe iam rettulit ab eo deduci non poteſt.Res ante idus acta sic eſt
Nã hęc idibus mane scripsi.Hortensij & mea & Luculli sentẽtio cedit
religioni de exercitu.Teneri enĩ res aliter nõ põt.Sed ex illo senatus
consulto quod te referente factum eſt:tibi decernit:ut regẽ deducas
quod commode facere possis:ut exercitum religio tollat:te auctorem
senatus retineat.Crassus tris legatos decernit:Nex excludit Põpeium.
Cenſet enim iam ex his qui cum imperio ſint.Bibulus tris Legatos
ex his qui priuati sunt.Huic assentiuntur reliqui consulares praeter
Seruiliũ qui omnino reduci negat orportere: & Volcatium qui Lupo
referente Pompeio decernit & Affraniu qui assentit̃ Volcatio.Que
res auget suspicionem Pompeij uilontatis.Nam aduertebãtur Põpeij
familiares assentire Volcatio.Laboratur uehementer.Inclinata res eſt.
Libonis & Hipſei non obſcura concursatio & contentio omniumque
Pompeij familiarium ſtudium in eam opinionem rem adduxerũt:ut
Põpeius cupere uideatur.Cui qui nolunt ijdem tibi quod eũ ornaſti:
non sunt amici.Nos in causa auctoritatẽ eo minorem habemus quod
tibi debemus.Gratiam autem nostram extinguit hominum ſuſpicio:
q̃ Põpeio ſe gratificari putãt. Vt in rebus multo anteq̃ profectus es

EPISTOLAE AD FAMILIARES, CICERO, 1469 ACTUAL SIZE

ACTUAL SIZE 15,6 PT

Go omni officio ac potius pietate erga te ceteris
ſatiſſacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ ſatiſſacio. Tanta
enim magnitudo eſt tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de me nõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
eſſe acerbam putẽ.In cauſa hec ſunt. Hammonius
Regis legatus aperte pecuia nos oppugnat. Res

Go omni officio ac potius pietate erga te ceteris
ſatiſſacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ ſatiſſacio. Tanta
enim magnitudo est tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu nisi perfecta re de menõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
esse acerbam putẽ.In causa hec ſunt. Hammonius
Regis legatus aperte pecuia nos oppugnat. Res

EPISTOLAE AD FAMILIARES, CICERO, 1469 SCALE: 175% 27,3 PT

ABCDEFGHI
KLMNOPQ
RSTVXZ

abcdefghiklmno
pqrsſtuvxyz

SPIRA PROTO-ROMAN 110R

110 PT

ABCDEFGHIKL
MNOPQQuRST
VXYZaãbcctddeę
ffffifflgbiijklłmm̃no
õppꝑpq̃q̃q̃q̃q̃rsſſ
ꝓꝓꝓttťuũvxyz&ꝯ9
ωω̃αψπφθ.:⸗

COLLECTED SOURCES SCALE: 380%

FULL GLYPHSET

Non eram nescius Brute cum quae summis ingenijs exquisitaque doctrina philosophi Graeco sermone tractavissent ea Latinis litteris mandaremus fore ut hic noster labor in varias reprehen⸗ siones incurreret. nam quibusdam et ijs quidem non admo⸗ dum indoctis totum hoc displicet philosophari. quidam autem non tam id reprehendunt si remissius agatur sed tantum stu⸗ dium tamque multam operam ponendam in eo non arbitrantur. erunt etiam et ij quidem eruditi Graecis litteris contemnentes Latinas qui se dicant in Graecis legendis operam malle consu⸗ mere. postremo aliquos futuros suspicor qui me ad alias litteras vocent genus hoc scribendi etsi sit elegans personae tamen et dignitatis esse negent. Contra quos omnis dicen⸗ dum breviter existimo. Quamquam philosophiae quidem vitu⸗ peratoribus satis responsum est eo libro quo a nobis philo sophia defensa et collaudata est cum esset accusata et vitupe rata ab Hortensio. qui liber cum et tibi probatus videretur et ijs quos ego posse iudicare arbitrarer plura suscepi veritus ne movere hominum studia viderer retinere non posse. Qui autem si maxime hoc placeat moderatius tamen id volunt fieri difficilem quandam temperantiam postulant in eo quod semel admissum coerceri reprimique non potest ut propemo⸗ dum iustioribus utamur illis qui omnino avocent a philo⸗ sophia quam his qui rebus infinitis modum constituant in reque eo meliore quo maior sit mediocritatem desiderent. Sive enim ad sapientiam perveniri potest non paranda nobis solum ea sed fruenda etiam sapientia est sive hoc difficile est tamen nec modus est ullus investigandi veri nisi inveneris et quaerendi defatigatio turpis est cum id quod quaeritur sit pulcherrimum. etenim si delectamur cum scribimus quis est tam invidus qui ab eo nos abducat sin laboramus quis est qui alienae modum statuat industriae nam ut Terentianus Chre⸗ mes non inhumanus qui novum vicinum non vult fodere aut arare aut aliquid ferre denique non enim illum ab industria sed ab inliberali labore deterret sic isti curiosi quos offendit noster minime nobis iniucundus labor. is igitur est difficilius satis facere qui se Latina scripta dicunt contemnere. in quibus hoc pri⸗ mum est in quo admirer cur in gravissimis rebus non delectet eos sermo patrius cum idem fabellas Latinas ad verbum e Graecis expressas non inviti legant. quis enim tam inimicus paene nomini Romano est qui Ennij Medeam aut Antiopam Pacuvij sper⸗ nat aut reiciat quod se isdem Euripidis fabulis delectari dicat Lati⸗ nas litteras oderit Synephebos ego inquit potius Caecilij aut Andriam Terentij quam utramque Menandri legam A quibus tantum dissentio ut cum Sophocles vel optime scripserit Elec⸗ tram tamen male conversam Atilij mihi legendam putem de quo Lucilius ferreum scriptorem verum opinor scriptorem tamen ut legendus sit. rudem enim esse omnino in nostris poetis aut inertissimae segnitiae est aut fastidij delicatissimi. mihi quidem nulli satis eruditi videntur quibus nostra ignota sunt. an tinam ne in nemore nihilo minus legimus quam hoc idem Graecum quae autem de bene beateque vivendo a Platone disputata sunt haec explicari non placebit Latine Synephebos ego inquit potius

DE FINIBVS BONORVM ET MALORVM, CICERO, 44 BC 14/16 PT

LATIN ABBREVIATIONS

ã	am
ꝺ	de
	des
	dicit
	dictus
	dis
	dit
	dum
	und
	em
ẽ	en
	est
ĩ	in
	ini
	im
	imu
	ire
	mi
	min
	ni
	nim
m̃	men
	mn
	mne
	mni
	mun
	tum
õ	on
	om
	io
	odo
ꝑ	par
ꝓ	prop
p̃	prae
	pre
q	quid
q̃	quidam
ꝗ	que
q̃	qua
ꝙ	quod
t̃	tio
ũ	um
	un
&	et
ꝯ	rum

HISTORICAL LIGATURES
STANDARD LIGATURES

ct	ct
ff	ff
fi	fi
fl	fl
ſſ	ſſ
ſt	ſt

HISTORICAL FORMS
STYLISTIC ALTERNATES

SS01	Qu	Qu
SS02	ſ	s

OPENTYPE FEATURES

SPIRA 110R [TW MA00001], PROTO-ROMAN FIRST USED IN VENICE BY JOHANNES AND VINDELINUS DE SPIRA FOR CICERO'S *EPISTOLAE AD FAMILIARES* [ISTC IC00504000] IN 1469 AND USED UNTIL 1473 BY VINDELINUS.

TYPE DESIGN WORKSHOP AT ENSBA LYON AND BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE LYON, HELD BY ROXANE GATAUD AND THOMAS HUOT-MARCHAND, LYON, MARCH 2017.

SOURCES: *OPERA,* CYPRIANUS, 1471 [ISTC IC01011000] & *GEOGRAPHIAE LIBRI,* STRABON, 1472 [ISTC IS00794000].

WORKSHOP PARTICIPANTS: MARIKA BELLE, LUCILE BOUTIN, ANA BRENA, LOUIS BROUSSEAUD, CONSTANCE BURGER-LEENHARDT, CHARLOTTE CARLETTO, ANAIS CHAPPELET, ELORAH CONNIL, AURELIE MASSA, NOEMIE DA CRUZ, MARIE DOZ, CAMILLE HOUEL, SARAH MILLET, CLAIRE MOUTON, SIMON PENARD, MARIE SOPHIE ROBERT.

FONT DESIGNED AND PRODUCED BY ALEXIS FAUDOT AND RAFAEL RIBAS, DIRECTED BY JÉRÔME KNEBUSCH, ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE (ANRT), NANCY.

IMAGES: COPYRIGHT BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK, MÜNCHEN & ANRT, NANCY.

PUBLISHED UNDER THE SIL OPEN FONT LICENCE AND AVAILABLE AT GOTICO-ANTIQUA.ANRT-NANCY.FR

COPYRIGHT ANRT, ALL RIGHTS RESERVED, 2020.
VERSION: 1.1, 11 FEBRUARY 2020
ADDED GLYPHS:

JUWjvw